

Sygn. akt XVII AmE 188/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Hanna Kulesza**

Protokolant: Maciej Gembarzewski

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2013 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania (...) S. C., (...) **Spółka Jawna** z siedzibą w miejscowości B.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) S. C., (...) Spółka Jawna z siedzibą w miejscowości B. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 21 października 2011 r., nr (...) (...) (...)

oddala odwołanie.

SSO Hanna Kulesza

Sygn. akt XVII AmE 188/11

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 października 2011 r., nr (...) (...) (...), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy - (...) S. C., (...) Spółka Jawna z siedzibą w miejscowości B., gm. B., Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł, że przedsiębiorca ten naruszył warunek 2.2.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 15 września 2004 r., Nr (...) (...), zmienionej decyzją z dnia 1 lipca 2011 r. Nr (...), na okres od dnia 20 września 2004 r. do 20 września 2014 r., w ten sposób, iż wykonywał działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi na stacji paliw, bez ważnych świadectw legalizacji odmierzaczy paliw ciekłych.

Za wyżej opisane działanie, Prezes URE wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 10 000 zł., co stanowi 0,8% przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego w 2010 r.

W uzasadnieniu swojej decyzji Prezes URE wskazał, iż ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, że Przedsiębiorca prowadził działalność gospodarczą w zakresie obrotu paliwami ciekłymi niezgodnie z warunkami zawartymi w udzielonej mu koncesji na obrót paliwami ciekłymi wykorzystując dwa przyrządy pomiarowe niespełniające wymagań metrologicznych. Prezes URE stwierdził, że Przedsiębiorca wykorzystywał dwa odmierzacze paliw ciekłych o numerach fabrycznych 116 i 143, które od dnia 1 lutego 2011 r. do dnia 26 kwietnia 2011 r., nie posiadały ważnych świadectw legalizacji Obwodowego Urzędu Miar, co w jego ocenie stanowi naruszenie warunku 2.2.1. udzielonej mu koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

Odnosnie nałożonej na przedsiębiorcę kary pieniężnej Prezes URE wskazał, że jej wysokość ustalona została z zachowaniem dyspozycji przepisu art. 56 ust 3 ustawy P.e., tj. w wielkości nie przekraczającej (...) przychodu ukaranego Koncesjonariusza, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Ponadto ustalając wysokości nałożonej kary, Prezes URE uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie powoda i jego możliwości finansowe.

Oceniając dotychczasowe zachowanie Przedsiębiorcy, pozwany uwzględnił fakt, że jest to pierwsze stwierdzone naruszenie warunków koncesji przez Przedsiębiorcę, dlatego wymierzona przedsiębiorcy kara stanowi jedynie (...) przychodu z działalności koncesjonowanej.

Od powyższej decyzji powódka - (...) S. C., (...) Spółka Jawna z siedzibą w miejscowości B., gm. B., wniosła odwołania, zaskarżając ją w części dotyczącej wymierzonej kary pieniężnej w kwocie 10 000 zł. i wnosząc o jej uchylenie w tym zakresie.

W uzasadnieniu odwołania strona powodowa przyznała, że z przedstawionych świadectw legalizacji odmierzaczy paliw ciekłych znajdujących się na prowadzonej przez nią stacji paliw, wynika, że data ich ważności skończyła się w dniu 1 lutego 2011 r. i przez okres około 3 miesięcy pozostawały bez ważnej legalizacji. Spółka wyjaśniła, że powyższe niedopatrzenie wynikało z faktu, iż w 2009 r. dokonano na stacji wymiany dystrybutorów w dwóch różnych terminach, co spowodowało, że okres ważności świadectw legalizacji był różny i upływał dla jednych w dniu 31 stycznia 2011 r., a dla drugich w dniu 31 maja 2011 r.

Strona powodowa podniosła również, że po stwierdzeniu braku aktualnych świadectw legalizacji, natychmiast wystąpiła do (...) Miar w P. i stosowane świadectwa otrzymała. Powódka przyznała, że bezspornym pozostaje fakt nieumyślnego przeoczenia daty ważności świadectw legalizacji. Podkreśliła przy tym, że wykazała się szczególną starannością przy uzyskaniu nowych świadectw legalizacji oraz, że pomimo upływu terminów ważności świadectw legalizacji, przy wystawianiu nowych świadectw nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości, które mogłyby rzutować na rzetelność wobec klientów.

W ocenie strony powodowej nałożona w zaskarżonej decyzji kara pieniężna jest nieadekwatna do stopnia społecznego niebezpieczeństwa czynu, którego Przedsiębiorca dopuścił się w sposób niezawiniony, na skutek przeoczenia . Ponadto spółka podniosła, że prowadzona przez nią działalność gospodarcza jest coraz mniej dochodowa a punktem odniesienia przy wymierzaniu kary jest przychód z działalności koncesjonowanej, a nie faktyczny dochód z tej działalności. Wymierzona w ten sposób kara pieniężna stanowi dla powódki istotne obciążenie zwązywszy na wysokość osiągniętego dochodu.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał w całości stanowisko prezentowane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka - (...) S. C., (...) Spółka Jawna z siedzibą w miejscowości B., gm. B., prowadzi działalność gospodarczą polegającą na obrocie paliwami ciekłymi na podstawie, koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej temu przedsiębiorcy decyzją Prezesa URE z dnia 15 września 2004 r. Nr (...) (...), zmienionej decyzją z dnia 1 lipca 2011 r. Nr (...), na okres od dnia 20 września 2004 r. do 20 września 2014 r. (k.46-50 akt adm.).

W dniu 16 kwietnia 2011 r., na należącej do powódki stacji paliw w miejscowości B., pracownicy Urzędu Celnego w P. przeprowadzi kontrolę w trakcie której ujawniono, iż Przedsiębiorca prowadzi działalność koncesjonowaną w zakresie obrotu paliwami ciekłymi bez ważnego świadectwa legalizacji odmierzacza paliw ciekłych o nr fabrycznym 116 (k. 3-5 akt adm.) O tych ustaleniach, pismem z dnia 6 maja 2011 r., poinformowano Urząd Regulacji Energetyki (k.1-2 akt adm.)

W związku otrzymaną informacją, pismem z dnia 18 maja 2011 r., Prezes URE wezwał przedsiębiorcę do złożenia stosownych dokumentów, w tym aktualnych i wydanych poprzednio świadectw legalizacji odmierzaczy paliw ciekłych znajdujących się na stacji paliw w miejscowości B. (k.7-8 akt adm.)

W piśmie z dnia 26 maja 2011 r., Spółka przedstawiła wymagane informacje oraz dokumenty (k.10-34 akt adm.) Na podstawie przedstawionych świadectw legalizacji odmierzaczy paliw ciekłych ustalono, iż świadectwo legalizacji odmierzacza o numerze fabrycznym 116 wystawione w dniu 22 stycznia 2009 r., było ważne do dnia 31 stycznia 2011 r., kolejne zaś wystawiono w dniu 27 kwietnia 2011 r., z datą ważności do dnia 30 kwietnia 2013 r. (k.28-29 akt adm.)

Pismem z dnia 9 czerwca 2011 r., Prezes URE wezwał ponownie Przedsiębiorcę do przedstawienia świadectwa legalizacji odmierzacza paliw ciekłych o numerze fabrycznym 143 (k.36-37 akt adm.)

W odpowiedzi, pismem z dnia 20 czerwca 2011 r., Spółka przedstawiła wymagane dokumenty (k. 39-41 akt adm.). Na podstawie przedstawionych świadectw legalizacji odmierzacza paliw ciekłych o numerze fabrycznym 143 ustalono, iż świadectwo legalizacji tego odmierzacza wystawione w dniu 22 stycznia 2009 r., było ważne do dnia 31 stycznia 2011 r., kolejne zaś wystawiono w dniu 27 kwietnia 2011 r., z datą ważności do dnia 30 kwietnia 2013 r. (k.40-41 akt adm.).

Pismem z dnia 4 lipca 2011 r., Prezes URE zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej w związku z możliwością naruszenia warunku 2.2.1. koncesji na obrót paliwami ciekłymi oraz wezwał przedsiębiorcę do przedstawienia dokumentów dotyczących ogólnej sytuacji Przedsiębiorcy, osiągniętych przychodów i dochodów z działalności koncesjonowanej w zakresie sprzedaży paliw ciekłych w 2010 r. (k.42-44 akt adm.).

W piśmie z dnia 7 lipca 2011 r., Spółka przedstawiła żądane informacje i dokumenty (k.51-64 akt adm.)

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego stanął na stanowisku, że zaskarżona decyzja jest prawidłowa i znajduje uzasadnienie w przepisach prawa, zaś zarzuty podnoszone przez powódkę w odwołaniu nie mogą skutkować jej uchYLENIEM ani zmianą we wnioskowanym zakresie.

W niniejszej sprawie okolicznością bezsporną pomiędzy stronami był fakt prowadzenia przez (...) S. C., (...) Spółka Jawna z siedzibą w miejscowości B., gm. B., działalności gospodarczej w zakresie obrotu paliwami ciekłymi niezgodnie z warunkami udzielonej koncesji na obrót paliwami ciekłymi tj. przy wykorzystaniu przyrządów pomiarowych bez ważnych świadectw legalizacji. Ustalenia poczynione w tym zakresie jednoznacznie potwierdzają, że Przedsiębiorca prowadził koncesjonowaną działalność gospodarczą z wykorzystaniem dwóch odmierzaczy paliw ciekłych o numerach fabrycznych 116 i 143, które od dnia 1 lutego 2011 r. do dnia 26 kwietnia 2011 r., nie posiadały ważnych świadectw legalizacji Obwodowego Urzędu Miar.

Tymczasem zgodnie z treścią warunku 2.2.1. udzielonej powódce koncesji na obrót paliwami ciekłymi „Koncesjonariusz jest zobowiązany do utrzymania stanu technicznego oraz wyposażenia użytkowanych obiektów, instalacji i urządzeń związanych z prowadzeniem działalności objętej niniejszą koncesją, zgodnego z obowiązującymi przepisami określającymi wymogi techniczne, w tym metrologiczne, jakościowe i ochrony środowiska, zapewniającego w szczególności utrzymanie wymaganej jakości paliw ciekłych będących przedmiotem obrotu oraz niezawodności zaopatrzenia w paliwa, z uwzględnieniem racjonalnego poziomu kosztów”.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 2001 r. Prawo o miarach (Dz.U. z 2004 r., Nr 143, poz. 2441 z późn. zm.), „przyrządy pomiarowe podlegające prawnej kontroli metrologicznej mogą być wprowadzane do obrotu i użytkowania oraz użytkowane tylko wówczas, jeżeli posiadają odpowiednio ważną decyzję zatwierdzenia typu lub ważną legalizację”. Zgodnie zaś z treścią art. 8k ust. 2 pkt 1 cytowanej ustawy „przyrząd

pomiarowy powinien być zgłoszony do legalizacji ponownej przed upływem okresu ważności legalizacji pierwotnej, jednostkowej albo poprzedniej legalizacji ponownej(...)"

Treść powołanych wyżej przepisów nakłada więc obowiązek z jednej strony użytkownika przyrządów pomiarowych tylko wówczas, jeżeli posiadają odpowiednio ważną decyzję zatwierdzenia typu lub ważną legalizację, z drugiej zaś zgłoszenia do ponownej legalizacji przed upływem okresu ważności legalizacji pierwotnej.

Wskazać należy przy tym, że strona powodowa akceptując warunki udzielonej jej koncesji na obrót paliwami ciekłymi, zaakceptowała również cytowany wyżej warunek określony w punkcie 2.2.1. a zatem ciążył na niej obowiązek wywiązania się z wymogów określonych tym warunkiem..

Zgodnie z treścią art. 56 ust 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne, karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. W związku z tym skoro poza sporem jest, że Przedsiębiorca prowadził koncesjonowaną działalność gospodarczą z wykorzystaniem dwóch odmierzaczy paliw ciekłych o numerach fabrycznych 116 i 143, które od dnia 1 lutego 2011 r. do dnia 26 kwietnia 2011 r., nie posiadały ważnych świadectw legalizacji Obwodowego Urzędu Miar, a tym samym, że doszło do naruszenia przez tego Przedsiębiorcę jednego z warunków udzielonej mu koncesji - Prezes URE zobligowany był do wymierzenia przedsiębiorcy kary pieniężnej w oparciu o cytowany przepis Prawa energetycznego.

Jak słusznie wskazuje pozwany Prezes URE, odpowiedzialność za zachowanie, które na mocy art. 56 ust 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne, zostało zagrożone karą pieniężną, oparta została na zasadzie bezprawności działania lub zaniechania. Adresat kary pieniężnej, o której mowa w powołanym art. 56 ust 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne, ponosi odpowiedzialność za każde zachowanie niezgodne z określoną normą. Jest to zatem tzw. odpowiedzialność obiektywna i co do zasady nie podlega ona ograniczeniom z powodu braku wystąpienia elementu zawinienia. Z powyższego wynika, iż już samo naruszenie przez przedsiębiorcę warunków koncesji, niezależnie od możliwości przypisania mu winy, stanowi podstawę wymierzenia kary pieniężnej. Ocenie przez Prezesa URE podlega bowiem wyłącznie obiektywna okoliczność związana z wypełnieniem przez przedsiębiorcę obowiązków wynikających z udzielonej mu koncesji.

Jeżeli zatem przedsiębiorca, nawet w sposób niezamierzony, zaniechał zgłoszenia do ponownej legalizacji odmierzaczy paliw ciekłych, to ciąży na nim odpowiedzialność za obiektywnie stwierdzone podczas kontroli prowadzenie koncesjonowanej działalności gospodarczej przy wykorzystaniu przyrządów pomiarowych bez ważnych świadectw legalizacji. Za uzasadnione należało zatem uznać stwierdzenie, iż w rozpoznawanym przypadku powodowy przedsiębiorca nie dochował należytej staranności - do jakiej był zobowiązany w świetle art. 355 §2 k.c. - przy wykonywaniu działalności koncesjonowanej, polegającej na obrocie paliwami ciekłymi.

Przechodząc zaś do kwestii wysokości wymierzonej Przedsiębiorcy kary pieniężnej, Sąd zważył, iż ustalając jej wysokość pozwany Prezes URE w sposób prawidłowy zastosował przesłanki wymiaru kary wskazane w treści art. 56 ust 3 i 6 ustawy - Prawo energetyczne. Wymierzona Przedsiębiorcy kara pieniężna ustalona została przez pozwanego Prezesa URE z zachowaniem górnej granicy określonej przez ustawę tj. w wielkości nie przekraczającej (...) przychodu ukaranego podmiotu, wynikającego z działalności koncesjonowanej, a osiągniętego w roku poprzednim.

Ponadto w ocenie Sądu, Prezes URE w sposób prawidłowy ocenił stopień szkodliwości czynu powodowego Przedsiębiorstwa, wskazując, iż nie może być on uznany za znikomy, a to z uwagi na rodzaj naruszenia warunku koncesji. Regularne przeprowadzanie okresowej kontroli przyrządów pomiarowych w tym wypadku odmierzaczy paliw ciekłych ma na celu wyeliminowanie możliwości wystąpienia błędnych wskazań tych urządzeń, a w konsekwencji wprowadzania konsumentów w błąd. Przy ocenie stopnia szkodliwości czynu wzięty został również pod uwagę fakt, iż odmierzacze paliw ciekłych funkcjonowały prawidłowo i uzyskały nowe świadectwa legalizacji.

Zdaniem Sądu, w sposób prawidłowy został także ustalony stopień zawinienia przedsiębiorcy. Zważyć bowiem należy, iż skutek w postaci prowadzenia koncesjonowanej działalności gospodarczej z wykorzystaniem odmierzaczy paliw ciekłych, które nie posiadały ważnych świadectw legalizacji Obwodowego (...) Miar, wynikał z zaniedbania

Przedsiębiorcy. A przecież powódka winna zdawać sobie sprawę z faktu, iż prowadzona przez nią działalność gospodarcza jest działalnością koncesjonowaną, a więc szczególnie regulowaną przez Państwo i wymagającą najwyższej staranności działania.

Jeśli chodzi zaś o możliwości finansowe Przedsiębiorcy oraz jego ogólną sytuację finansową to zważyć należy zdaniem Sądu, iż wymierzona kara stanowi jedynie (...) przychodu przedsiębiorcy osiągniętego w 2010 r., z działalności objętej koncesją. Zatem ustaloną w zaskarżonej decyzji, wysokość kary pieniężnej uznać należy za karę w dolnej granicy ustawowego zagrożenia. Sąd zważył przy tym, że wymierzenie kary w mniejszej wysokości, pozostawałoby w sprzeczności z jej represyjno-wychowawczą rolą.

Nie znajdując zatem podstaw uzasadniających uwzględnienie odwołania, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił je jako bezzasadne na podstawie przepisu art. 479⁵³ §1 k.p.c.

SSO Hanna Kulesza